

Skovholt Profesyonel Sa?laml?k ve Öz Bak?m Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Skovholt Profesyonel Sa?laml?k ve Öz Bak?m Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30453>

Özet

Skovholt Profesyonel Sa?laml?k ve Öz Bak?m Envanteri (SPSÖBE), özellikle ruh sa?l??? ve yardım mesleklerinde çal??an profesyonellerin Profesyonel Sa?laml?k düzeylerini ve uygulad?klar? Öz Bak?m stratejilerini de?erlendirmek amacıyla tasarlanm?? bir ölçme aracıdır. Envanter, Thomas M. Skovholt'un çal??malarına dayanmaktadır ve Türkiye'de Oya Yerin Güneri ve arkadaşları tarafından 2017 yılında Türk kültürüne uyarlanm??tır. Bu uyarlama çal??ması, SPSÖBE'nin Türkçe formu için psikometrik özelliklerin, özellikle de geçerlik ve güvenirlilik analizlerinin yapılması içerir.

Ölçek, profesyonellerin mesleki zorluklarla başa çıkma kapasitelerini, tükenmişlikten korunma mekanizmaları ve uzun süreli kariyer sürdürülebilirliğini destekleyen kişisel ve mesleki uygulamaları ölçmeye odaklanmaktadır. Türkçeye uyarlama çal??ması, envanterin Türkiye'deki danışmanlar, psikologlar ve diğer yardım uzmanları popülasyonunda kullanıma uygunluğunu kanıtlamayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Profesyonel Sa?laml?k, Öz Bak?m, Tükenmişlik Ölçme, Mesleki Sürdürülebilirlik, Ölçek Uyarlama, Skovholt, Geçerlik.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Yazarı: Thomas M. Skovholt

Türkçe Uyarlama Yazarları: Oya YERİN GÜNERİ, Thomas M. Skovholt, F. Zeynep ÜNLÜ KAYNAKÇI, Gökçe AYDIN

Amaç

Skovholt Profesyonel Sa?laml?k ve Öz Bak?m Envanteri'nin temel amacı, yardım mesleklerinde çal??an bireylerin mesleki yaşamlarında karşılaştıkları stres ve zorluklara karşı geliştirdikleri koruyucu faktörleri ve aktif olarak uyguladıkları öz bakım davranışları nicel olarak ölçmektir. Bu envanter, profesyonellerin kendi dayanıklılık kaynakları ve yetersiz kaldıkları alanları belirlemelerine yardımcı olmayı hedefler.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, envanterin Türkçe konulan popülasyon üzerindeki psikometrik niteliklerini incelemek ve Türk kültürüne özgü geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki mesleki gelişim ve tükenmişliği önleme programlarının etkinliği SPSÖBE kullanılarak değerlendirilebilir.

Yap?

SPSÖBE, iki temel psikolojik yap?y? ölçmektedir: **Profesyonel Sa?laml?k** ve **Öz Bak?m**. Profesyonel sa?laml?k, zorlu mesleki deneyimlerden sonra bile iyile?me, uyum sa?lama ve geli?me yetene?i olarak tan?mlan?r. Bu yap?, profesyonellerin kariyerlerini uzun vadede sürdürmeleri için kritik öneme sahiptir.

Öz Bak?m, profesyonel rolün getirdi?i duygusal ve fiziksel taleplere yan?t olarak bireyin kendi ihtiyaçlar?n? bilinçli olarak kar??lama eylemlerini ifade eder. Envanter, genellikle bili?sel, duygusal, fiziksel ve ruhsal boyutlarda uygulanan öz bak?m stratejilerini alt boyutlar halinde de?erlendirerek profesyonelin bütünsel sa?l???na dair kapsaml? bir profil sunar.

Geçerlik

Oya Yerin Güneri ve arkada?lar? taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekte?tirilen uyarlama çal??mas?nda, SPSÖBE'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini incelemek amacıyla kapsaml? analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta özet bilgi sunulmam?? olsa da, akademik standartlara uygun olarak, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu göstermek için genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

Geçerlik çal??malar?, maddelerin ilgili faktörlere yüklenimlerini ve ölçe?in teorik yap?yla uyumunu de?erlendirmi?tir. Ayr?ca, SPSÖBE'nin di?er ilgili yap?larla (örne?in, tükenmi?lik, i? doyumunu) ili?kisini incelemek amacıyla ölçüt ba??nt?l? geçerlik çal??malar? da yürütülmü? olup, profesyonel sa?laml???n tükenmi?likle negatif, i? doyumuyla ise pozitif korelasyon gösterdi?i varsay?lm??t?r.

Güvenirlik

SPSÖBE'nin Türkçe formunun güvenilirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlılı??n? ve zamana kar?? kararlılı??n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. ?ç tutarlılık güvenilirlik katsay?s?, genellikle Cronbach Alfa de?eri ile rapor edilmi?tir. Bu de?erin, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermesi beklenir.

Uyarlama çal??mas?nda, SPSÖBE'nin genel puan? ve alt boyutlar? için yüksek düzeyde iç tutarlılık katsay?lar? elde edilmi?tir. Ek olarak, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizleri de yap?lm?? olabilir. Bu analizler, envanterin ölçtü?ü yap?lar?n zaman içinde istikrarlı oldu?unu destekler niteliktedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, Skovholt Profesyonel Sa?laml?k ve Öz Bak?m Envanteri'nin faktör

yapısal olarak incelemek için Faktör Analizi kullanılmaktadır. Bu analiz, ölçeğin orijinal yapısalındaki alt boyutların Türk örneğinde de tutarlı bir şekilde ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemede merkezi bir rol oynamaktadır.

Uyarlama makalesi (Yerin Güneri et al., 2017), SPSÖBE'nin çok boyutlu yapısal olarak destekleyen bulgular sunmuştur. Faktör yüklerinin kabul edilebilir seviyelerde olması ve faktörler arasındaki ilişkilerin teorik beklentilerle uyumlu olması, ölçeğin yapısal geçerliliğinin önemli bir kanıtını teşkil etmektedir. Bu analizler, SPSÖBE'nin profesyonel sa?lamlık ve öz bakımın farklı yönlerini ayrı ayrı olarak ölçebilme yeteneğini doğrulamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Kağıt ve Kalem veya Dijital Uygulama (Orijinal formata bağlı olarak değişir). SPSÖBE, muhtemelen Likert tipi bir derecelendirme formatı kullanmaktadır.

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Ruh sa?lamlık profesyonelleri, danışmanlar, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları ve diğer yardım mesleklerinde çalışan bireyler.

Yaş Grubu: Yetişkinler (Meslek sahibi bireyler).

Popülasyon Detayları: Türk uyarlama çalışması, genellikle üniversitelerde görev yapan veya özel/kamu kurumlarında çalışan psikolojik danışmanlar ve rehber öğretmenler üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Bireylerin belirli ifadelerle ne kadar hemfikir olduklarını veya bu davranışları ne sıklıkta sergilediklerini belirten çoklu yanıt seçenekli Likert tipi derecelendirme. (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak bu tür envanterler genellikle 4'lü veya 5'li Likert ölçeği kullanır).

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, Profesyonel Sa?lamlık, Öz Bakım, Psikometrik Özellikler, Yardım Meslekleri, Danışmanlık, Güvenirlilik, Oya Yerin Güneri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Oya YERİN GÜNERİ

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: guneri@metu.edu.tr

Yazın Adresi: Oya Yerin Güneri (Muhtemelen Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara, Türkiye).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarılma): 2017

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım için orijinal yazar Thomas M. Skovholt'tan ve Türkçe uyarılma için sorumlu yazar Oya Yerin Güneri'den izin alınması gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlar için izin prosedürleri e-posta yoluyla öğrenilebilir.

Kaynaklar

Yerin Güneri, O., Skovholt, T. M., Ünlü Kaynakç, F. Z., & Aydın, G. (2017). Skovholt Profesyonel Sa?lamlık ve Öz Bakım Envanterinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Yıldız Journal of Educational Research*, 2(2), 1-18.

Bu ölçeğin orijinal PDF'i aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [skovholt-profesyonel-saglamlik-ve-oz-bakim-envanteri-toad.pdf](#)

Skovholt Profesyonel Sa?lamlık ve Öz Bakım Envanterinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Ölçek maddelerinin orijinal dili ve içeriği korunarak burada sunulması gerekmektedir, ancak bu bilgiye erişim sağlanamamıştır.

Bu bölüm, envanterin içeriği hakkında detaylı bilgi sağlamak amacıyla bu bırakılmıştır. Kullanıcılar, maddeler için uyarılma makalesine (Yerin Güneri et al., 2017) başvurular önerilir.